

## HOTĂRÂRE

cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a  
dlui Andrian Ciobanu candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție

02 iulie 2024

mun. Chișinău

nr. 385/25

Examinând chestiunea cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a candidatului Andrian Ciobanu la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, luând act de informația președintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii Sergiu Caraman, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

### C O N S T A T Ă :

La 30 martie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 65 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, în vigoare de la 6 aprilie 2023 (*în continuare - Legea nr. 65/2023*).

La 15 iunie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a numit în funcție membrii Comisiei pentru evaluarea integrității judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (*în continuare - Comisia de evaluare*).

La 30 iunie 2023, Comisia de evaluare a avut prima ședință la care și-a ales președintele, iar la 11 iulie 2023 Comisia de evaluare externă a adoptat Regulamentul de organizare și funcționare a acesteia.

Art.1 al Legii nr. 65/2023 reglementează raporturile juridice aferente procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare (*în continuare – evaluare*) a judecătorilor Curții Supreme de Justiție și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) al Legii nr. 65/2023, subiecți ai evaluării sunt judecătorii Curții Supreme de Justiție în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv cei suspendați din funcție și candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Conform prevederilor art. 16 alin. (1) - (3) al Legii nr. 65/2023, Comisia de evaluare întocmește un raport motivat cu privire la evaluare care să conțină propunerea privind promovarea sau nepromovarea evaluării. Raportul se aprobă de către Comisia de evaluare cu votul majorității membrilor prezenți și conține faptele relevante, motivele și concluzia privind promovarea sau nepromovarea evaluării.

La data de 17 mai 2024 Comisia de evaluare a remis în adresa Consiliului Superior al Magistraturii Raportul din 14 mai 2024 de evaluare externă a candidatului Andrian Ciobanu (în continuare „subiect”) la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Conform concluziei Raportului de evaluare în cauză, Comisia de evaluare a conchis că Andrian Ciobanu, candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție nu corespunde criteriilor prevăzute în Legea nr. 65/2023 și a propus ca acesta să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriile stabilite în Legea nr. 65/2023.

Conform art. 17 alin. (1) din Legea nr. 65/2023, Consiliul Superior al Magistraturii examinează în ședință publică rezultatele evaluării subiectului în baza dosarului recepționat de la Comisia de evaluare. Candidatul poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitatea de a le prezenta anterior. Reprezentantul Comisiei de evaluare și candidatul evaluat, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

În ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii reprezentantul Comisiei de evaluare nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței. Luând în considerare poziția participanților la ședință și în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 65/2023, Plenul Consiliului a considerat posibilă examinarea Raportului de evaluare a dlui Andrian Ciobanu, candidat la funcția judecător al Curții Supreme de Justiție în lipsa reprezentantului Comisiei de evaluare.

Subiectul evaluării Andrian Ciobanu, în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, a fost prezent, exprimând dezacordul cu raportul Comisiei de evaluare, solicitând respingerea acestuia conform argumentelor expuse în opinia sa prezentată în formă scrisă.

Analizând dosarul de evaluare recepționat de la Comisia de evaluare, audiind candidatul la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție Andrian Ciobanu, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele.

Andrian Ciobanu este judecător la Curtea de Apel Bălți din 2016. Anterior a fost judecător la Judecătoria Râșcani (octombrie 2008 - iunie 2015) și la Judecătoria Glodeni (iunie 2015 - octombrie 2016). Până la numirea sa în funcția de judecător, subiectul a lucrat în calitate de procuror la Procuratura Glodeni între 18 aprilie 2003 și 30 septembrie 2008.

Examinând rezultatele evaluării subiectului evaluării Andrian Ciobanu, în baza dosarului de evaluare, Consiliul Superior al Magistraturii ajunge la concluzia

de a accepta Raportul Comisiei de evaluare privind propunerea de nepromovare a candidatului a evaluării externe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 65/2023, Comisia de evaluare verifică integritatea etică și financiară a candidatului, iar conform prevederilor art. 11 alin. (2) al Legii nr. 65/2023, se consideră că candidatul la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) în ultimii 5 ani, acesta a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului;

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese incompatibile cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Conform art. 11 alin. (3) al Legii nr. 65/2023, se consideră că judecătorul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește, în total, 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului;

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului.

Conform art. 11 alin. (4) al Legii nr. 65/2023, în procesul de evaluare a integrității financiare, Comisia de evaluare poate verifica:

a) respectarea de către judecător a regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, de veniturile impozabile și de achitarea drepturilor de import și celor de export;

b) respectarea de către judecător a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;

c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia judecătorului ori a persoanelor indicate la alin. (5), precum și cheltuielile legate de întreținerea bunurilor respective;

d) sursele de venit ale judecătorului și, după caz, ale persoanelor indicate la alin. (5);

e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care judecătorul, persoana indicată la alin. (5) sau persoana juridică, în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi, este parte contractantă;

f) dacă există sau nu donații în care judecătorul sau persoana specificată la alin. (5) are statut de donatar sau de donator;

g) alte aspecte relevante pentru identificarea originii averii judecătorului și pentru justificarea acesteia.

La 23 august 2023, pe baza articolului 21 alin. (5) din Legea nr.65/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii informația referitoare la candidatura subiectului pentru funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

La 24 august 2023, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze, în termen de 10 de zile de la data notificării, un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 65/2023. La 28 august 2023, subiectul a returnat declarațiile completate și chestionarul în termenul stabilit.

Având în vedere că legea stabilește perioade diferite de evaluare pentru criteriile de integritate etică și financiară citate mai sus, Comisia a evaluat conformitatea cu aceste criterii în ultimii 5, 10 și, respectiv, 12 ani. În funcție de criteriu, perioada evaluării a cuprins anii 2018 - 2022, 2013 - 2022 sau 2011 - 2022. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale ale subiectului, perioada de evaluare a inclus anii 2011-2022 și 2013 - 2022. Pentru criteriile de integritate etică, perioada de evaluare a inclus ultimii cinci sau, respectiv, zece ani, calculați în mod regresiv din prima zi anterioară datei notificării.

În ultimii 12 ani, subiectul a fost obligat să depună declarații, atât pe baza Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și pe baza prevederilor anterioare ale Legii nr.1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și a proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.

Comisia a solicitat și a obținut informații din numeroase surse. Sursele care au oferit informații despre candidat au inclus: Serviciul Fiscal de Stat (SFS), Autoritatea Națională de Integritate (ANI), Consiliul Superior al Magistraturii

(CSM), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Agenția Servicii Publice (ASP), birourile de credit, Procuratura Generală, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție, bănci (Banca de Economii SA, Energbank SA, Fincombank SA, Moldincombank SA, Moldova Agroindbank SA, OTP Bank SA, Victoriabank SA), Loteria Națională a Moldovei, alte instituții publice și entități private, surse deschise precum rețelele de socializare. Nu au fost primite petiții sau informații din partea societății civile. Toate informațiile acumulate au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și al relevanței.

La 12 octombrie 2023, în vederea clarificării anumitor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare, până la 17 octombrie 2023. Subiectul nu a recepționat întrebările transmise. La 17 octombrie 2023, Comisia i-a transmis în mod repetat întrebările cu solicitarea de a răspunde până la 24 octombrie 2023. Subiectul a răspuns și a prezentat documente în termenul stabilit.

La 6 noiembrie 2023, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la 9 noiembrie 2023. Subiectul a răspuns în termenul stabilit.

La 14 noiembrie 2023, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la 20 noiembrie 2023. Subiectul a răspuns în termenul stabilit.

La 4 ianuarie 2024, Comisia i-a comunicat subiectului că a identificat aspecte care generează dubii cu privire la respectarea de către acesta a criteriilor etice și financiare și l-a invitat să participe la o audiere programată pentru data de 15 ianuarie 2024. Subiectul nu a solicitat acces la materialele din dosarul său de evaluare.

La 5 ianuarie 2024, Comisia a primit din partea candidatului o cerere de desfășurare a audierii în ședință închisă, menționând că vor fi discutate aspecte ale vieții sale private, inclusiv referitoare la întreținerea familiei, călătoriile în străinătate cu doi avocați și jocurile la Loteria Națională. La 12 ianuarie 2024, printr-o decizie motivată, Comisia a respins cererea subliniind că o ședință nu va fi închisă doar din motivul că subiecții nu doresc să vorbească în public despre familiile sau despre obiceiurile lor. Comisia a constatat că în acest caz principiul transparenței prevalează.

La 15 ianuarie 2024, Comisia a organizat o audiere publică. În cadrul audierii, subiectul a reafirmat corectitudinea răspunsurilor sale din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile pe care le-a oferit anterior.

După audiere, la 19 aprilie 2024 și la 25 aprilie 2024, subiectul a prezentat documente suplimentare. Comisia le-a inclus în dosarul de evaluare și în scopul analizei relevanței acestora.

Având în vedere informațiile colectate, Comisia a solicitat clarificări de la subiect cu privire la următoarele aspecte:

- a) posibila nedeclarare a unor transferuri internaționale de bani;
- b) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri (avere inexplicabilă) pentru 2011-2013 și 2020-2022;
- c) aspecte de etică referitoare la implicarea în jocuri de noroc a subiectului;
- d) nedeclararea unui conflict de interese cu doi avocați.

Primul dubiu menționat a fost înlăturat înainte de audiere. Ultimele trei au fost discutate în cadrul audierii.

### **Dubii serioase care conduc la nepromovare**

#### ***1. Diferența dintre avere, cheltuieli și venituri (avere inexplicabilă) pentru 2011-2013 și 2020-2022.***

Subiectul a obiectat cu privire la patru aspecte privind calcularea averii inexplicabile. Două aspecte ridicate de subiect sunt generale și sunt aplicabile mai multor ani în care a fost identificată o avere inexplicabilă: (a) respingerea cheltuielilor de consum pentru populație (denumite în continuare „CCP”) și includerea sprijinului financiar din partea socrilor și a fostei sale soții; și (b) calculele efectuate de Comisie legate de jocurile de noroc. Alte două probleme ridicate de subiect se referă la ani particulari, și anume calcularea rambursării împrumutului în 2011 și presupusa atribuire eronată la cheltuieli a împrumutului de la „Easy Credit” în 2022.

Aceste două aspecte vor fi abordate mai jos în secțiunile referitoare la evaluarea anuală a veniturilor și cheltuielilor gospodăriei subiectului.

#### ***Respingerea generală a calculelor CCP și includerea sprijinului financiar din partea socrilor și a fostei sale soții***

Conform informațiilor disponibile, CCP anual al subiectului a fost cel indicat în felul următor. La începutul perioadei de evaluare, gospodăria subiectului era formată din patru persoane: soția sa, doi fii și el însuși. La 24 mai 2015, s-a născut cel de-al treilea fiu al subiectului. La 7 aprilie 2020, subiectul a divorțat. Pe baza analizei prezentate, soția a acoperit cheltuielile pentru întreținerea copiilor în perioada 2021-2022. Astfel, în scopul identificării CCP ale subiectului, Comisia a calculat că gospodăria subiectului a avut patru persoane între 2011-2015, cinci persoane între 2016-2019, patru persoane pentru 2020 și o persoană pentru 2021-2022.

După cum prevede Anexa la Regulament, la calcularea averii inexplicabile, Comisia utilizează o formulă care include CCP ca flux financiar de ieșire. Potrivit alineatului 3.5 din Anexa nr. 1 la Regulament, „*Cheltuielile de consum ale populației se referă la faptul că declarantul trebuie să cheltuiască o anumită sumă pentru cheltuieli esențiale (nedeclarate), cum ar fi chiria/utilitățile, îmbrăcămintea, transportul, alimentele, medicamentele, aparatele de uz casnic, gadgeturile etc.*”

Pentru toți cei șase ani (2011-2013 și 2020-2022) identificați de Comisie ca având un sold negativ, subiectul a negat că a cheltuit sumele calculate ca CCP pentru gospodăria sa. Subiectul a susținut că nu a avut mijloace financiare care să acopere CCP identificate de Comisie. Acesta a susținut că gospodăria sa a fost ajutată financiar de socrii săi. De asemenea, acesta a declarat că fosta sa soție a lucrat peste hotare și a trimis bani care au fost cheltuiți pentru întreținerea copiilor.

*Presupusul sprijin financiar din partea socrilor*

Subiectul a declarat că toate produsele alimentare principale (legume, carne, lapte, ouă, fructe și altele) erau aduse săptămânal de la socru (N.C.) și soacră (E.B.). Aceștia creșteau animale, păsări și diverse culturi agricole. De asemenea, a menționat că socrii săi desfășurau activități pe bază de patentă și vindeau haine și încălțăminte. El lua de la ei haine și încălțăminte pentru dânsul, soția și copiii săi. El a adăugat că, deseori, atunci când nu aveau surse pentru a achita pentru utilități, soția sa lua bani de la socri. De asemenea, el a prezentat două certificate semnate de primarul satului Ciuciulea (fără a fi indicată data semnării) în care este menționat că N.C. și E.B. au o gospodărie mare și o livadă cu nuci și pruni și că au vândut haine în diferite piețe în perioada 1995-2019.

Datele obținute de la ASP demonstrează existența unei patente de întreprinzător înregistrate pe E.B., valabilă pentru perioada 8 iulie 2011 - 17 aprilie 2014. Conform informațiilor din Registrul bunurilor imobile, în perioada 2000-2011, N.C. și E.B. au achiziționat 12 terenuri agricole (cu o suprafață totală de 4,8761 ha). În 2018, aceștia au donat terenurile către subiect și soția sa, M.B. În 2020, după divorț, subiectul i-a donat fostei soții partea sa din terenuri.

În timpul audierii, răspunzând la întrebările Comisiei referitoare la veniturile socrilor, subiectul a estimat că venitul anual al acestora ar fi de aproximativ 100.000-150.000 MDL. Totuși, Comisia nu putut confirma venitul real rezultat din ținerea livezilor, a fermei și din activitatea pe baza patentei. De asemenea, Comisia nu a stabilit valoarea concretă a ajutorului financiar primit de gospodăria subiectului de la socri în fiecare an. Deși Comisia poate accepta, în mod rezonabil,

faptul că gospodăria subiectului a primit un anumit sprijin financiar din partea socrilor, subiectul nu a clarificat ce parte din CCP a fost acoperită de acest sprijin.

În declarațiile sale de avere și interese personale pentru anii respectivi, subiectul nu a declarat, conform articolului 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016, niciun sprijin financiar în calitate de venit. În conformitate cu articolul 2 din această lege, *prin venit se înțelege orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.*

Mai mult, Comisia nu dispune de suficiente informații pentru a concluziona că socrii subiectului aveau capacitatea financiară de a acoperi cheltuielile de trai ale subiectului și, prin urmare, a soldului financiar negativ acumulat în perioada 2011-2013 și, în special, a celui din perioada 2020-2022. Datele acumulate de la SFS și ASP arată că gospodăria socrilor subiectului a avut în mod constant un venit net total mai mic decât CCP-ul lor. Aceste date vor fi prezentate mai jos, în secțiunea referitoare la evaluarea anuală a averii inexplicabile Comisia nu a primit de la subiect date alternative sau documente confirmative în acest sens.

De asemenea, în cadrul rundelor de întrebări-răspunsuri, subiectul a fost întrebat despre un caz penal de conducere în stare de ebrietate în care era implicat socrul său. Subiectul a răspuns că nu cunoaște detalii despre caz, deoarece nu a mai luat legătura cu dânsul din 2019 și că nu este interesat de viața acestuia. Aceste declarații contrazic afirmația subiectului potrivit căreia cheltuielile de trai ale gospodăriei sale au fost acoperite de socri (soacra subiectului a decedat la 30 ianuarie 2019, iar după această dată, subiectul a afirmat că ar fi fost ajutat financiar de socru).

Având în vedere cele menționate mai sus, Comisia respinge obiecțiile subiectului, potrivit cărora calculele CCP sunt inexacte din cauza ajutorului financiar și material oferit de socri.

#### *Presupusul sprijin financiar din partea fostei soții.*

De asemenea, subiectul a susținut că o anumită parte din cheltuielile de trai ale gospodăriei sale erau acoperite de fosta soție care lucra peste hotare și care transfera sau aducea bani cheltuiți ulterior pentru întreținerea copiilor. Potrivit subiectului, începând cu 2019, M.B. a muncit peste hotare în fiecare an câte patru – șase luni pe an.

Pe baza informațiilor obținute de la Poliția de Frontieră, Comisia a confirmat că M.B. a trecut frontiera de stat în perioada 2020-2022 (anii care reflectă un sold negativ) folosind deopotrivă pașapoartele emise de autoritățile Republicii Moldova și ale României. Divorțul a avut loc la 7 aprilie 2020. Prin urmare, pentru perioada

relevantă din 2020-2022, cu excepția călătoriilor de o zi și de două zile, M.B. a trecut frontiera utilizând pașaportul emis de autoritățile Republicii Moldova în perioada 9 ianuarie 2020 - 29 februarie 2020 (52 de zile), 8 iulie 2020 - 31 august 2020 (55 de zile) și 4 septembrie 2022 - 30 decembrie 2022 (118 zile). Pentru aceeași perioadă, M.B. a trecut frontiera utilizând pașaportul emis de autoritățile României în perioada 29 octombrie 2021 - 16 ianuarie 2022 (80 de zile), 23 martie 2022 - 17 aprilie 2022 (26 de zile) și 28 aprilie 2022 - 30 august 2022 (125 de zile). Astfel, în perioada 2020-2022, pentru care Comisia a stabilit un sold financiar negativ pentru gospodăria subiectului, M.B. s-a aflat peste hotare timp de 107 zile în 2020 (aproximativ trei luni), 64 de zile în 2021 (aproximativ două luni) și 285 de zile în 2022 (aproximativ 9,5 luni).

La întrebările scrise ale Comisiei, subiectul a explicat că a acoperit cheltuielile trai cu ajutorul banilor transferați din străinătate de fosta soție doar pentru anul 2020. Acesta nu a folosit același argument pentru a explica soldul negativ din 2021-2022. Potrivit informațiilor furnizate de bănci, subiectul a primit 500 EUR (9.520 MDL) la 18 februarie 2020 prin Energbank. Cu toate acestea, Comisia a identificat, de asemenea, transferuri de la M.B. către subiect în 2022, și anume: prin Energbank, 500 EUR (10.090 MDL) la 17 iunie 2022, 200 EUR (3.924 MDL) la 7 iulie 2022, 100 EUR (1.962 MDL) la 7 iulie 2022 și 400 EUR (7.764 MDL) la 18 iulie 2022 și prin Fincombank, 200 EUR (3.850 MDL) la 21 august 2022 și 200 EUR (3.848 MDL) la 27 august 2022. Subiectul a declarat că aceste sume i-au fost transmise pentru a fi păstrate în siguranță până când M.B. se va întoarce în Republica Moldova. Subiectul nu a declarat niciunul dintre transferurile efectuate în 2020-2022 drept venit în declarațiile sale de avere pentru anii respectivi. Acesta a explicat în timpul audierii că sumele de bani în discuție nu i-au fost destinate și că i-a păstrat până la întoarcerea acasă a fostei soții. Subiectul a susținut că, ulterior, aceste sume ar fi fost cheltuite pentru copiii lor.

Deși Comisia a confirmat că M.B. s-a aflat peste hotare în anumite perioade de timp în 2020-2022 și că a efectuat transferuri către subiect, niciuna dintre sume nu a avut ca destinatar final subiectul, așa cum a confirmat acesta. Acesta nu a putut folosi aceste sume pentru a-și acoperi cheltuielile.

După audiere, la 19 aprilie 2024, subiectul a prezentat documente suplimentare. Printre acestea se număra o declarație semnată de fosta sa soție în care se menționa că după divorț au împărțit cheltuielile gospodăriei. Potrivit acesteia, ei ar fi avut o înțelegere conform căreia ea urma să acopere în „totalitate” întreținerea ei și a copiilor, în timp ce subiectul urma să plătească leasingul și creditele bancare. De asemenea, subiectul a prezentat documente care arată

veniturile obținute de fosta sa soție în perioada 2020-2022. De asemenea, subiectul a indicat că nu și-a dat seama că trebuia să declare în declarațiile sale de avere veniturile fostei soții, întrucât, după divorț, ei au continuat să se afle în relație de concubinaj.

Comisia consideră că este posibil ca fosta soție a subiectului să fi contribuit la întreținerea copiilor după divorț. În continuare, Comisia va analiza dacă fosta soție a subiectului a fost în măsură să acopere cheltuielile medii de trai pentru ea și cei trei copii, așa cum a declarat.

Pentru anul 2020, fosta soție a subiectului a indicat un venit de 15.991 MDL (14.015 MDL net) primit de la Primăria Glodeni (confirmat de datele SFS) și 7.200 EUR primiți pentru muncă nedocumentată în Italia. Nu a fost prezentată nicio confirmare în sprijinul celei din urmă. După cum se menționează, în 2020 a fost confirmat un transfer de 500 EUR (9.520 MDL) către subiect. CCP calculate pentru soție și trei copii în 2020 constituie 118.224 MDL. Venitul documentat îl constituie 23.535 MDL. Prin urmare, informațiile disponibile Comisiei nu pot demonstra că fosta soție a subiectului avea mijloacele necesare pentru a acoperi cheltuielile ei medii și ale celor trei copii în 2020. Calculele privind averea inexplicabilă a subiectului pentru acest an rămân neschimbate.

Pentru anul 2021, fosta soție a subiectului a indicat un venit de 94.359 MDL (79.738 MDL net) primit de la Primăria Glodeni, 1.897 EUR din muncă în Germania și 2.400 EUR din muncă nedocumentată în Italia. Venitul obținut în Republica Moldova este confirmat de datele SFS, iar subiectul a prezentat o confirmare a obținerii 897 EUR (17.850 MDL) din suma de 1.897 EUR. CCP calculate pentru soție și trei copii în 2021 constituie 121.248 MDL. Venitul probat îl constituie 97.588 MDL. Având în vedere faptul că o parte din suma de 1.897 EUR a fost confirmată, precum și valoarea totală a venitului confirmat, Comisia acceptă că aceasta ar fi putut acoperi cheltuielile ei medii și ale copiilor. Prin urmare, pentru anul 2021, copiii au fost excluși din formula CCP calculate pentru gospodăria subiectului.

Pentru anul 2022, fosta soție a subiectului a indicat un venit de 50.542 MDL (45.994 MDL net) primit de la Primăria Glodeni, 5.544 EUR obținuți pentru munca prestată în Italia, 1.000 EUR ca indemnizație de șomaj în Italia și 11.229 MDL cu titlu de alocație pentru copii din România. Veniturile încasate în Republica Moldova sunt confirmate de datele SFS. De asemenea, extrasul de cont bancar prezentat de subiect conține retrageri în sumă totală de 10.059 RON (aprox. 40.537 MDL) pe parcursul anului 2022. Suplimentar, documentele prezentate indică un venit de 5.044 EUR (100.375 MDL) primit de la o companie italiană.

Indemnizația de șomaj nu a fost confirmată. CCP calculate pentru soție și trei copii în 2022 constituie 155.496 MDL. Venitul probat este de 186.906 MDL. Comisia acceptă că această sumă ar fi putut acoperi cheltuielile ei medii și ale copiilor. Prin urmare, pentru anul 2022, copiii au fost excluși din formula CCP calculate pentru gospodăria subiectului.

Ulterior, la 25 aprilie 2024, subiectul a prezentat documente care atestă veniturile suplimentare pentru fosta soție primite din Germania în 2021 și 2022. Comisia a stabilit deja că aceasta dispunea de mijloace suficiente pentru a acoperi cheltuielile sale și ale copiilor în acești ani. Prin urmare, informațiile în discuție nu modifică concluziile Comisiei în această privință.

### ***Obiecțiile referitoare la calculele legate de jocurile de noroc.***

Potrivit informațiilor furnizate de către „NGM Company” S.R.L., partenerul privat al Loteriei Naționale a Moldovei, subiectul a efectuat depuneri și a retras mijloace bănești din contul de joc nr. \*\*\*875, deschis la 29 octombrie 2019 pe site-ul 7777.md. Acest site este unicul portal web de jocuri de noroc autorizat în Republica Moldova. Comisia a analizat datele primite începând cu data la care subiectul a început să joace jocuri de noroc – 13 martie 2021, până la sfârșitul perioadei de evaluare – 31 decembrie 2022.

În 2021, subiectul a efectuat depuneri în contul jocurilor de noroc de -484.660 MDL și retrageri de +149.072 MDL. În 2022, acesta a efectuat depozite de -254.714 MDL și retrageri de +24.600 MDL. În perioada 2021-2022, suma totală a depozitelor a fost de -739.374 MDL, iar retragerile au fost de +173.672 MDL. Depozitele au fost efectuate prin intermediul următoarelor terminale/metode de plată: BPay, Qiwi, Factura.md, RunPay și Paynet.

Fiindu-i solicitat să explice soldul financiar negativ cumulat pentru anii 2021 și 2022, subiectul a contestat că a avut cheltuieli de -484.660 MDL în 2021 și -254.714 MDL în 2022. El a dat următoarea explicație ca răspuns la calculele pentru anul 2021: *„Eu puneam în contul de joc, de exemplu, suma de 2.000 lei și câștigam 5.000 lei. Făceam extragerea sumei de 5.000 lei, pe care, după ceva timp o puneam iarăși în joc. Jucam cu suma depusă de 5.000 lei și pierdeam 3.000 lei, rămâneau 2.000 lei, pe care îi scoteam din cont, ca apoi acești 2.000 lei să-i pun iarăși în joc și îi pierdeam. Astfel, la loterie se fixa că eu am depus în joc suma de 9.000 lei, dar de fapt eu am jucat cu 2.000 lei depuși, pe care, în final îi pierdeam. Practic așa a fost mereu, inițial câștigam, scoteam banii, îi puneam înapoi, ca apoi să-i pierd. După calculele mele, eu în anul 2021 am cheltuit la loterie suma de 150.000 lei. Chiar și câștigul declarat și fixat în extrasele bancare în sumă de 149.072, evident trebuie plusat măcar odată, deoarece eu am jucat la loterie cu*

*acest câștig, evident, că eu nu am cheltuit suma de 484.660 lei la loterie, această sumă reflectă rulajul sumelor depuse, care include în sine și câștigurile acordate.”*

În justificarea sa pentru soldul negativ acumulat în 2022, subiectul a oferit aceeași explicație. În timpul audierii, subiectul a reiterat aceleași argumente.

Explicațiile subiectului pot fi rezumate după cum urmează: (1) subiectul nu a cheltuit sumele de bani indicate ca depozite pe contul de jocuri de noroc, deoarece a reinvestit întotdeauna banii pe care i-a retras din contul de jocuri de noroc, ceea ce înseamnă că a cheltuit pe jocuri de noroc doar 150.000 MDL; (2) suma retrasă de +149.072 MDL trebuie adăugată de mai multe ori pentru a echilibra sumele cheltuite pe depozite; (3) suma cheltuită de -484.660 MDL reprezintă rulajul sumelor depuse care include retragerile din contul de joc.

În primul rând, trebuie remarcat faptul că subiectul confundă în explicația sa câștigurile și pierderile sale cumulate, care sunt distincte de retragerile și depozitele din contul de joc. Până când banii nu sunt depuși sau retrași din contul de jocuri de noroc, Comisia nu poate stabili un flux financiar care ar afecta în vreun fel stilul de viață al subiectului. Sumele din contul de jocuri de noroc pot fluctua în funcție de câștiguri sau pierderi, în timp ce banii retrași și depuși în contul de jocuri de noroc reprezintă sume fixe. Fiecare sumă retrasă sau depusă în contul de jocuri de noroc poate fi urmărită și este menționată o singură dată ca venit sau cheltuială.

Mai mult, exemplul matematic oferit de subiect presupune că depozitele sale coincid cu sumele pe care le-a retras din câștiguri. În acest context, subiectul susține că a cheltuit pe depozite la jocurile de noroc (150.000 MDL) doar ceea ce a fost retras din contul de joc (149.072 MDL).

Totuși, explicația subiectului nu corespunde cu datele furnizate de „NGM Company” SRL. Comisia a primit informații detaliate care indică fiecare sumă retrasă și depozitată separat, care poate fi urmărită după data și ora operațiunii.

a) În perioada cuprinsă între 13 martie 2021 și prima dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la data de 2 aprilie 2021, el a efectuat 13 depuneri la în valoare de -66.850 MDL. Ultimul depozit de jocuri de noroc efectuat la 2 aprilie 2021 a avut loc la ora 05:58. La 2 aprilie 2021, la ora 11:01, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +44.000 MDL;

b) În perioada cuprinsă între 3 aprilie 2021 și următoarea dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la 29 aprilie 2021, subiectul a mai făcut încă 10 depuneri în valoare de -47.960 MDL. Ultimul depozit în acest interval de timp a fost efectuat la 26 aprilie 2021. La data de 29 aprilie 2021, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +11.440 MDL;

c) În perioada cuprinsă între 30 aprilie 2021 și până la următoarea dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la 11 mai 2021, subiectul a mai făcut încă șase depuneri la jocuri de noroc în valoare de -12.800 MDL. Ultimul depozit din acest interval de timp a fost efectuat la 8 mai 2021. La 11 mai 2021, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +15.312 MDL;

d) În perioada cuprinsă între 12 mai 2021 și până la următoarea dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la 15 octombrie 2021, subiectul a efectuat 52 de depuneri la jocuri de noroc în valoare de -151.910 MDL. Ultimul depozit în acest interval de timp a fost efectuat la 15 octombrie 2021, la ora 12:36. La 15 octombrie 2021, la ora 16:43, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +13.200 MDL.

Prezentând aceste patru perioade cu titlu de exemplu, Comisia constată că subiectul a început să joace în anul 2021 prin depunerea sumei de -66.850 MDL, apoi a retras suma de +44.000 MDL; a depus suma de -47.960 MDL, apoi a retras suma de +11,440 MDL; a depus suma de -12,800 MDL, apoi a retras suma de +15,312 MD; a depus suma de -151,910 MDL și apoi a retras suma de +13,200 MDL.

Depozitul inițial de -66.850 MDL nu putea fi acoperit de câștigurile din jocurile de noroc, deoarece această sumă precedă prima retragere. Mai mult, în timp ce retragerile și depozitele au fost aproape egale până la 11 mai 2021, ulterior situația s-a schimbat. Suma de +15.312 MDL retrasă la 11 mai 2021 nu ar fi putut acoperi următoarele depozite de jocuri de noroc de -151.910 MDL efectuate înainte de următoarea retragere, care a avut loc la 15 octombrie 2021. O analiză comprehensivă, perioadă cu perioadă, a depozitelor efectuate între retrageri demonstrează același lucru. Subiectul a cheltuit mai mult pe depozite decât a obținut din retrageri.

Prin urmare, Comisia consideră că explicația subiectului cu privire la cheltuielile sale pentru jocurile de noroc nu are o bază factuală și nu are sens din punct de vedere matematic. Din motivele menționate mai sus, argumentul subiectului conform căruia sumele depuse reprezintă o „sumă de rulaj” și că sumele retrase ar trebui să fie avute în vedere de mai multe ori pentru a acoperi depozitele sale de jocuri de noroc trebuie să fie respins. Dacă ar da curs argumentelor subiectului, Comisia ar trebui, de exemplu, să înmulțească cu zece suma de +15.312 MDL retrasă la 11 mai 2021 pentru a acoperi plățile de -151.910 MDL efectuate până la următoarea retragere. Comisia nu vede vreun motiv pentru a efectua un asemenea calcul.

Prin urmare, ca efect al calculării soldului pentru anii în discuție, veniturile din jocurile de noroc sunt deja considerate ca o potențială sursă de cheltuieli pentru jocuri de noroc. Prin urmare, Comisia respinge obiecția subiectului în această privință și menține în calculele sale datele prezentate de „NGM Company” SRL.

### **Evaluarea anuală a averii inexplicabile**

Pe baza calculelor efectuate potrivit Anexei la Regulament, Comisia a identificat o diferență între fluxurile financiare de intrare și de ieșire ale gospodăriei subiectului (avere inexplicabilă) pentru 2011-2013 și 2020-2022. ***Conform calculelor Comisiei, gospodăria subiectului a avut un sold negativ total de 560.454 MDL.***

***Avere inexplicabilă în 2011.*** Potrivit informațiilor SFS, în 2011, subiectul a obținut un salariu net de +58.800 MDL pentru exercitarea funcției de judecător. Soția sa nu a avut venituri. Subiectul a efectuat două cheltuieli de bază: -40.203 MDL pentru rambursarea creditului nr. CL\*\*\*\*\*987100 de la OTP Bank SA (ipotecă) și CCP de -79.248 MDL. Valoarea totală a cheltuielilor a fost de -119,451 MDL.

Subiectul a susținut că, în 2011, a achitat pentru creditul ipotecar -39.631 MDL, nu -40.203 MDL, așa cum a menționat Comisia. El a susținut că a achitat acest credit în rate lunare fixe de -3.302 MDL. Potrivit informațiilor furnizate de OTP Bank, în anul 2011 subiectul a efectuat 11 plăți de 3.350 și o plată de 3.400 MDL în contul bancar nr. \*\*\*\*\*14499717100 pentru rambursarea creditului ipotecar CL\*\*\*\*\*987100. Totalul acestor sume îl constituie 40.203 MDL. Prin urmare, Comisia respinge obiecția subiectului și constată că, în orice caz, diferența de aproximativ 600 MDL nu modifică în mod semnificativ soldul negativ total. ***Prin urmare, în 2011, gospodăria subiectului a avut un sold negativ de -60.651 MDL.***

Referitor la presupusul ajutor financiar din partea socrilor, Comisia constată că, potrivit informațiilor SFS, în 2011, socrul subiectului (N.C.) nu a obținut niciun venit impozabil. Soacra sa (E.B.) a obținut un venit net de +10.374 MDL. Este posibil ca E.B. să fi obținut venituri suplimentare din activitatea pe baza patentei de întreprinzător, dar subiectul nu a prezentat vreo probă în acest sens. CCP ale socrilor pentru 2011 a fost de -35.400 MDL.

***Avere inexplicabilă în 2012.*** Potrivit informațiilor SFS, în anul 2012, subiectul a primit un salariu net de +62.410 MDL pentru exercitarea funcției de judecător. Soția sa a obținut venituri din două surse în sumă de +9.050 MDL (Oficiul Stării Civile și ICS Broker de Asigurare SRL). Aceștia au obținut un venit impozabil total de +71.460 MDL.

CCP calculate pe parcursul anului 2012 a fost de -74.640 MDL. Subiectul a rambursat suma de -19.361 pentru creditul nr. CL\*\*\*\*\*987100 și -19.004 pentru creditul nr. CL\*\*\*\*\*287100, ambele din contul bancar nr. \*\*\*\*\*99717100 OTP Bank SA. Cheltuielile totale în 2012 au fost de -113.019 MDL. *Prin urmare, în 2012, gospodăria subiectului a avut un sold negativ de -41.559 MDL.*

Referitor la presupusul ajutor financiar din partea socrilor, Comisia constată că, potrivit informațiilor SFS, socrul subiectului nu a obținut niciun venit impozabil în 2012, iar soacra sa a obținut un venit net de +15.575 MDL. Este posibil ca soacra sa să fi obținut venituri suplimentare din activitatea pe baza patentei de întreprinzător, dar subiectul nu a prezentat vreo probă în acest sens. Ei nu au primit plăți sociale în 2012. CCP pentru 2012 au fost de -36.480 MDL.

***Avere inexplicabilă în 2013.*** Potrivit informațiilor SFS, în anul 2013, subiectul a primit un salariu net de +74.744 MDL pentru exercitarea funcției de judecător. Soția sa a obținut un venit net de +21.911 MDL de la Oficiul Stării Civile. În 2013, aceștia au obținut un venit net total de +96.655 MDL.

CCP calculate pe parcursul anului 2013 a fost de -86.544 MDL, iar subiectul a rambursat -38.189 MDL în contul împrumutului nr. CL\*\*\*\*\*287100 de la OTP Bank SA. Cheltuielile totale în 2013 au fost de -124.733 MDL. *Prin urmare, în 2013, gospodăria subiectului a avut un sold negativ de -28.078 MDL.*

Referitor la presupusul ajutor financiar din partea socrilor, Comisia notează că, conform informațiilor SFS, socrul său nu a obținut niciun venit impozabil în 2013, iar soacra sa a obținut un venit net de +4.529 MDL. Este posibil ca soacra sa să fi obținut venituri suplimentare din activitatea pe baza patentei de întreprinzător, dar subiectul nu a prezentat vreo probă în acest sens. Ei nu au primit plăți sociale în 2013. CCP pentru 2013 au fost de -40.752 MDL.

***Avere inexplicabilă în 2020.*** Potrivit informațiilor SFS, în 2020, subiectul a primit un salariu net de +241.080 MDL pentru exercitarea funcției de judecător. Potrivit declarației sale de venit pentru anul 2020, acesta a mai primit o indemnizație de +8.726 MDL pentru incapacitate temporară de muncă, un împrumut de +100.000 MDL de la MAIB SA (nr. AGRN\*\*\*\*\*20400257) pe contul bancar nr. MD32\*\*\*\*\*462668 și +52.000 MDL ca venit din vânzarea automobilului Opel Astra, m/y 2006.

Subiectul a declarat pentru sfârșitul anului 2019 (începutul anului 2020) economii în numerar de +150.000 MDL<sup>3</sup> care, potrivit acestuia, includeau economii din împrumutul de +180.000 MDL (nr. AGRN\*\*\*\*\*15600100) primit de la MAIB SA în anul precedent, +50.000 MDL din câștiguri la loterie și +52.000

MDL din vânzarea vehiculului Opel Astra. Comisia a acceptat ca economii în numerar suma de +98.000 MDL (nu 150.000 MDL, așa cum a declarat subiectul). Comisia a exclus 52.000 MDL obținuți din vânzarea vehiculului din suma declarată ca economii, deoarece, potrivit explicațiilor subiectului, el a obținut aceste mijloace financiare la data semnării contractului de vânzare-cumpărare, i.e. 28 ianuarie 2020. Din acest motiv, mijloacele financiare obținute din vânzarea vehiculului sunt considerate venituri obținute în anul 2020, nu economii din anul 2019. Prin urmare, venitul total pentru anul 2020 este de +499.806 MDL.

CCP calculate pe parcursul anului 2020 a fost de -118.224 MDL. De asemenea, subiectul a achitat -258.696 MDL cu titlu de rate leasing pentru un autoturism (Ford Mondeo a/f 2019) și a efectuat rambursări pentru trei împrumuturi diferite în valoare totală de -219.887 MDL (împrumuturile nr. AGRN\*\*\*\*\*15600100 și AGRN\*\*\*\*\*20400257 în contul bancar nr. MD32\*\*\*\*\*462668 de la MAIB SA și ESCR\*\*\*\*4967 de la Easy Credit). Cheltuielile totale pentru anul 2020 au fost de -596 807 MDL. *Prin urmare, în 2020, gospodăria subiectului a avut un sold negativ de -97.001 MDL.*

Referitor la presupusul ajutor financiar din partea socrilor, Comisia observă că, potrivit informațiilor SFS, socrul subiectului nu a obținut niciun venit impozabil în 2020. CCP pentru 2020 au fost de -31.332 MDL. De asemenea, acesta nu a primit nicio plată socială. În plus, la întrebările scrise ale Comisiei, subiectul a declarat că din 2019 nu contactează cu fostul socru.

***Avere inexplicabilă în 2021.*** Potrivit informațiilor SFS, în anul 2021, subiectul a obținut un venit net de +263.310 MDL pentru exercitarea funcției de judecător. De asemenea, a contractat două credite de consum de la MAIB SA: +100.000 MDL (nr. AGRN\*\*\*\*\*500452) și +125.000 MDL (nr. AGRN\*\*\*\*\*800535) pe contul bancar nr. MD32\*\*\*\*\*462668. De asemenea, potrivit datelor de la „NGM Company” SRL, a retras +149.072 MDL din contul de jocuri de noroc nr. \*\*\*875. Suma totală a veniturilor pentru anul 2021 a fost de +637.382 MDL.

CCP calculate pe parcursul anului 2021 a fost de -51.144 MDL. Subiectul a avut depozite în contul de jocuri de noroc de -484.660 MDL și rambursări de leasing de -93.999 MDL și rambursări de credite pentru trei împrumuturi distincte în suma totală de -135.345 MDL (împrumut nr. AGRN\*\*\*\*\*5600100, AGRN\*\*\*\*\*00452 și AGRN\*\*\*\*\*00535, toate achitate în contul nr. MD32\*\*\*\*\*62668). De asemenea, subiectul a achiziționat un garaj de 22 m/p cu -10.000 MDL. Cheltuielile totale pentru anul 2021 au fost de -775.148 MDL.

*Prin urmare, în 2021, gospodăria subiectului a avut un sold negativ de -137.766 MDL.*

Referitor la presupusul ajutor financiar din partea socrilor, Comisia observă că, potrivit informațiilor SFS, în 2021, socrul său nu a obținut niciun venit imposibil. El a primit o pensie în sumă de +6.014 MDL. CCP pentru anul 2021 au fost de -33.924 MDL. De asemenea, subiectul a negat că ar fi avut cheltuieli de -484.660 MDL pentru jocurile de noroc. El a menționat că a depus -484.660 MDL în contul de jocuri de noroc, dar a avut și retrageri de +149.072 MDL.

***Avere inexplicabilă în 2022.*** Potrivit informațiilor SFS, în 2022, subiectul a obținut un venit net de +255.007 MDL cu titlu de salariu pentru exercitarea funcției de judecător. Potrivit declarației sale de venit pentru anul 2022, acesta a primit +6.618 MDL cu titlu de indemnizație pentru concediul medical, un credit de consum în sumă de +32.448 MDL (nr. ESCR\*\*\*\*607) de la Easy Credit pe care l-a utilizat pentru achiziționarea unui telefon și câștiguri la loterie de +24.600 MDL (care reprezintă suma retrasă din contul de jocuri de noroc nr. \*\*\*875). Conform informațiilor din contul bancar nr. MD88AG\*\*\*\*\*0369 deschis la MAIB, acesta a primit și un spor salarial de +9.487 MDL. Venitul total a fost de +328.160 MDL.

CCP calculate pe parcursul anului 2022 au fost de -63.720 MDL. Subiectul a mai avut depozite în contul de jocuri de noroc de -254.714 MDL, plăți de leasing de -89.304 MDL și rambursări de credite de -83.373 MDL (creditele nr. AGRN\*\*\*\*\*00452 și nr. AGRN\*\*\*\*\*00535 de la MAIB SA în contul nr. MD32AG\*\*\*\*\*62668 și împrumutul nr. ESCR\*\*\*\*607 de la Easy Credit). De asemenea, subiectul a cheltuit -32.448 MDL pentru procurarea unui telefon. În total, în 2022, subiectul a cheltuit -523.559 MDL. *Prin urmare, în 2022, subiectul a avut un sold negativ de -195.339 MDL.*

Referitor la presupusul ajutor financiar din partea socrilor, Comisia constată că, potrivit informațiilor SFS, socrul său nu a obținut niciun venit imposibil în 2022. El a obținut doar o pensie de +19.032 MDL. CCP pentru 2022 au fost de -39.948 MDL.

La fel ca în anul precedent, subiectul a negat că a cheltuit -254.714 MDL pentru jocuri de noroc și a oferit aceeași explicație. De asemenea, subiectul afirmă că nu a primit creditul de +32,448 MDL de la Easy Credit în numerar și că banii au mers direct pentru achiziționarea telefonului. Comisia înțelege că subiectul are în vedere faptul că suma respectivă nu trebuie menționată ca venit și/sau cheltuială pentru anul 2022. Comisia clarifică faptul că, din perspectiva calculelor averii inexplicabile, atunci când subiectul primește un credit de consum care este transferat direct către vânzătorul bunului, suma împrumutată trebuie indicată

deopotrivă ca venit și cheltuială. În cazul în care nu este menționată ca flux de intrare, ar însemna că Comisia a omis o sursă de venit. Dacă nu este menționată ca o cheltuială, la calcularea soldului dintre venituri și cheltuieli, împrumutul respectiv ar sugera în mod incorect că veniturile sale au fost disponibile pentru a acoperi alte cheltuieli decât telefonul cumpărat. Identificarea împrumutului atât ca venit, cât și ca cheltuială leagă împrumutul de achiziție. Prin urmare, Comisia respinge obiecția subiectului. Comisia notează că împrumutul creează un flux financiar de intrare atunci când este contractat și unul de ieșire atunci când este rambursat.

### ***Concluzie în ceea ce privește averea inexplicabilă***

Ca urmare a analizei veniturilor și cheltuielilor gospodăriei subiectului în perioada de evaluare, ***Comisia constată că aceasta a acumulat un sold financiar negativ total de -560.454 MDL.*** Această sumă trece peste pragul de 20 de salarii medii (-234.000 MDL), așa cum prevede articolul 11 alin. (3), lit. a) din Legea 65/2023 ca temei pentru stabilirea lipsei de integritate financiară a unui subiect.

### **Aspecte de etică referitoare la implicarea în jocuri de noroc a subiectului**

Potrivit declarațiilor de avere ale subiectului, acesta a obținut venituri sub formă de câștiguri la loto în valoare de 50.000 MDL în 2019, 149.072 MDL în 2021 și 24.600 MDL în 2022. Aceste date au fost confirmate de „NGM Company” SRL. Potrivit informațiilor prezentate de „NGM Company” SRL, subiectul a deschis contul ID nr. \*\*\*875 pe pagina web la data de 29 octombrie 2019.

***Depozite majore.*** În perioada 13 martie 2021 - 3 septembrie 2023, subiectul a efectuat depuneri pe contul de jocuri de noroc de pe site-ul 7777.md în valoare de 1.115.748 MDL. Subiectul a făcut depuneri de 484.660 MDL în 2021 și 254.714 MDL în 2022. Pentru context, subiectul a făcut depozite la jocuri de noroc de 376.373 MDL în primele opt luni ale anului 2023. Suma totală cheltuită la jocurile de noroc de subiect în 2021-2022 a fost de 739.374 MDL. Salariul său net total primit în 2021-2022 a fost de 534.422 MDL.

Într-o perioadă de peste 29 de luni (inclusiv 2023), subiectul a efectuat depozite de jocuri de noroc de 942 de ori. În perioada de evaluare, subiectul a efectuat 166 de plăți în 2021 și 403 plăți în 2022. Pentru context, acesta a efectuat 373 de plăți în primele opt luni din 2023.

***Retrageri majore.*** Între 2 aprilie 2021 și 2 septembrie 2023, subiectul a obținut 328.898 MDL în rezultatul practicării jocurilor de noroc. În perioada de evaluare, subiectul a retras din contul jocurilor de noroc 149.072 MDL în 2021 și

24.600 MDL în 2022. Pentru context, în primele opt luni ale anului 2023, el a retras 155.226 MDL din contul de jocuri de noroc.

De asemenea, subiectul a declarat 50.000 MDL cu titlu de câștiguri în 2019, sumă confirmată de „NGM Company” SRL. El a câștigat această sumă ca urmare a procurării unor bilete de loterie momentană. Compania nu a putut oferi informații suplimentare cu privire la cheltuielile subiectului pe bilete de loterie.

Comisia i-a adresat subiectului mai multe întrebări referitoare la cheltuielile și obiceiurile sale legate de jocuri de noroc. Acesta a răspuns că a început să joace în 2019, când a cumpărat cinci bilete de la oficiul poștal, iar unul dintre ele a fost un bilet câștigător de 50.000 MDL. El a spus că joacă ocazional, de aproximativ cinci ori pe lună și că au fost luni în care nu a jucat deloc. El a adăugat că recent a renunțat la jocurile de noroc. În ceea ce privește sumele cheltuite, a declarat că în anul 2020 nu a jucat și că a cheltuit pentru jocuri de noroc 1.000 MDL în 2019, aproximativ 150.000 MDL în 2021 și aproximativ 60.000 MDL în 2022. În final, a declarat că nu a jucat și nu a efectuat plăți pentru jocuri de noroc în timpul orelor de lucru.

De asemenea, Comisia i-a cerut subiectului să confirme informațiile privind activitatea sa legată de jocurile de noroc, și anume, numărul de depozite efectuate, sumele depuse și modul în care combină obiceiul de a practica jocurile de noroc cu activitatea sa de judecător. Acesta a acceptat datele privind numărul de plăți, dar nu a acceptat sumele.

Subiectul a mai explicat că, după ce și-a revizuit activitatea de joc, o regretă. El a spus că nu va mai juca și că și-a blocat contul electronic. El a declarat că activitățile sale legate de jocurile de noroc au fost „legale, păreau inofensive, inclusiv pentru un judecător, deoarece era absolut privat și electronic” și că „nu a etalat în public acest fapt, nici măcar față de persoane apropiate” și că aceste activități „ar fi putut conține trucuri de algoritm”.

Răspunzând la întrebarea cum combină funcția de judecător cu jocurile de noroc, acesta a menționat că a jucat doar la loteria națională, că nu practică alt tip de jocuri de noroc și nu are alte vicii care i-ar putea afecta poziția de judecător. El își îndeplinește atribuțiile și emite actele judecătorești în timp util. Potrivit subiectului, acest fapt este confirmat de Inspekția Judiciară care a efectuat verificări la Curtea de Apel Bălți în 2023. Subiectul nu a prezentat documente confirmative cu privire la concluziile Inspekției Judiciare. De asemenea, subiectul a susținut că a venit la serviciu sâmbăta și duminica pentru a-și îndeplini atribuțiile la timp.

Potrivit informațiilor prezentate de „NGM Company” SRL, Comisia a constatat că subiectul a efectuat 128 de plăți pe site-ul de jocuri de noroc în timpul orelor de lucru. Prin urmare, subiectului i s-a cerut în mod repetat să confirme dacă a efectuat aceste plăți în timpul orelor de lucru în 2021 și 2022.

Subiectul a declarat: „Nu neg că au existat astfel de cazuri”. Acesta a declarat că făcea plățile atunci când avea „mici pauze de 10-15 minute” și că juca atunci când avea timp. El a recunoscut că „nu este etic” să efectuezi plăți pentru jocuri de noroc în timpul orelor de lucru și că „a renunțat definitiv la o astfel de activitate”. Subiectul a reiterat faptul că a recuperat „timpul pierdut pe jocuri” mergând la birou sâmbăta și duminica.

În timpul audierii, subiectul a reiterat în mare parte răspunsurile sale anterioare adăugând că era vorba despre „o aplicație pe care o descarci pe telefon, ai cinci minute, o deschizi, pierzi niște bani și mergi mai departe”. El a adăugat: „Chiar nu am crezut că mă voi afla în această situație”. Întrebat despre faptul dacă cunoaște prevederile Codului de etică, subiectul a menționat că îi cunoaște conținutul de când a devenit judecător.

Potrivit articolului 4 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, un judecător poate fi sancționat disciplinar dacă comite: „[...] fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor”.

Potrivit articolului 6 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 178/2014, „sanțiunile disciplinare care pot fi aplicate judecătorilor sunt [...] eliberarea din funcția de judecător”. Legea mai prevede la articolul 7 alin (2) că: „Sanțiunile disciplinare se aplică proporțional gravității abaterii disciplinare comise de judecător și de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în procesul judiciar în cadrul căruia s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului justiției.”

În conformitate cu articolul 15 alin. (1) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorilor: „Judecătorii sunt obligați să: [...] d) să se abțină de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor”

Codul de etică și conduită profesională a judecătorului nr. 8 din 11 septembrie 2015, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor, modificat prin hotărârea nr. 12 a Adunării Generale a Judecătorilor din 11 martie 2016, prevede la articolul 1 alin. (3) că: „Codul de etică și conduită profesională ia în considerare Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, jurisprudența CEDO, Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, Carta europeană privind statutul judecătorului și alte declarații și recomandări ale instituțiilor europene.”

În conformitate cu articolul 5 alineatele (1) și (10) din Codul de etică: „Judecătorul va respecta cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate, pentru a asigura încrederea societății în instanțe”, „Judecătorul își va organiza toate activitățile extrajudiciare astfel încât să mențină autoritatea și demnitatea funcției sale, precum și prestigiul sistemului judecătoresc”.

Potrivit Comentariului la Codul de etică, judecătorii trebuie să tindă permanent nu numai să respecte cu strictețe, dar și să promoveze și să depășească stipulările din Cod, impunându-și cele mai înalte rigori etice posibile, atât în situații ce țin de activitatea profesională, cât și de cea privată. De asemenea, trebuie evitat orice comportament care ar putea reduce respectul din partea observatorilor rezonabili ai comunității.

Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară la pct. 1.6 și pct. 4.2. prevăd că: „Judecătorul va manifesta și va promova înalte standarde de conduită judiciară în scopul de a întări încrederea publicului în corpul judiciar, încredere fundamentală pentru a menține independența justiției.”; „Aflându-se permanent în vizorul public, judecătorul trebuie să accepte, în mod liber și de bunăvoie, anumite restricții personale care ar părea o povară cetățeanului de rând. În particular, judecătorul trebuie să aibă o conduită care să fie conformă cu demnitatea funcției de magistrat.”

Comentariul oficial privind Principiile de conduită judiciară de la Bangalore menționează la punctele 114 și 117 că: „Judecătorul trebuie să se aștepte să fie obiectul atenției constante și comentariilor publicului, și trebuie deci să accepte restricții asupra activităților sale care ar părea o povară pentru cetățeanul obișnuit. Judecătorul trebuie să accepte aceste restricții în mod liber și de bunăvoie, chiar dacă aceste activități nu ar fi dezaprobat atunci când ar fi desfășurate de alți membri ai comunității sau ai altor profesii. Iar aceasta este aplicabil atât în ceea ce privește conduita profesională, cât și în ceea ce privește conduita personală a judecătorului. Legalitatea conduitei judecătorului, chiar dacă este relevantă, nu este singurul element care stabilește gradul de corectitudine a acesteia.” „Judecătorului

nu îi este interzis să joace ocazional jocuri de noroc, ca divertisment, însă aceasta trebuie făcută cu discreție, având în vedere percepția observatorului rezonabil din cadrul comunității. Una este ca judecătorul să meargă ocazional la cursele de cai, sau la un cazinou în timpul unei vacanțe în străinătate, sau să joace cărți cu prietenii și rudele. Alta este ca judecătorul să fie văzut prea des în fața ghișeului de pariuri pentru cursele de cai, sau să devină un jucător împătimit ori un parior profesionist.”

În conformitate cu Codul global de etică judiciară de la Bologna-Milano (2015), un judecător trebuie să se asigure că, în viziunea unui observator rezonabil, comportamentul său este ireproșabil.

Revenind la circumstanțele de fapt ale cauzei, în vederea constatării compatibilității practicării jocurilor de noroc de către subiect cu standardele deontologice, Comisia a analizat: (1) dacă au fost încălcate normele de etică sau de conduită profesională ale judecătorilor și (2) dacă o astfel de încălcare a fost „gravă”.

Gradul implicării în practicarea jocurilor de noroc de către subiectul este important pentru a evalua nu numai integritatea sa financiară, ci și integritatea sa etică.

În general, în multe societăți, practicarea frecventă a jocurilor de noroc este considerată un comportament inacceptabil. De exemplu, în România, judecătorilor și procurorilor le este interzis prin lege practicarea oricărui tip de joc de noroc. Orice joc de noroc poate provoca consecințe negative atât pentru viața privată, cât și pentru cea profesională.

În conformitate cu bunele practici internaționale citate mai sus, deși practicarea ocazională a jocurilor de noroc nu este considerată o încălcare a standardelor etice, un judecător ar trebui să țină cont de percepția unui observator rezonabil din comunitate cu privire la această activitate. Cu alte cuvinte, judecătorul ar trebui să manifeste prudență pentru ca practicarea de jocuri de noroc să nu devină atât de frecventă încât un observator rezonabil să o considere o încălcare a conduitei profesionale capabilă să afecteze negativ încrederea în justiție.

Comisia constată că subiectul a încălcat normele de etică și de conduită a judecătorilor menționate mai sus. Comportamentul său a fost contrar exigențelor de probitate profesională a judecătorilor și ar fi putut afecta prestigiul justiției. Caracterul „grav” al încălcării va fi analizat pe baza frecvenței jocurilor de noroc, a sumelor implicate și a faptului dacă jocurile de noroc au afectat activitatea profesională a subiectului.

Comisia a stabilit că, în perioada de evaluare, subiectul a practicat jocurile de noroc mult mai des decât a descris el ca fiind „jocuri de noroc ocazionale”. Comisia a observat că subiectul a oferit răspunsuri contradictorii. Inițial, subiectul a declarat că a jucat ocazional, de aproximativ cinci ori pe lună, dar după ce i-au fost prezentate datele furnizate de „NGM Company” SRL, acesta a recunoscut că a efectuat 569 de depuneri de jocuri de noroc într-o perioadă de 659 de zile.

De asemenea, deși subiectul neagă sumele cheltuite pentru jocurile de noroc, datele furnizate de site-ul de jocuri arată clar că subiectul a cheltuit la jocurile de noroc în medie cu 35% mai mult decât salariul total pe care l-a primit în aceeași perioadă. Comisia ia act de faptul că subiectul nu a fost sincer în răspunsurile sale cu privire la aspectele legate de frecvența jocurilor de noroc. De asemenea, deși subiectul a contestat calculul cheltuielilor sale legate de jocurile de noroc, Comisia a respins, în secțiunea privind averea inexplicabilă, argumentele prezentate de subiect în acest sens.

Când i-au fost prezentate datele privind plățile efectuate pentru jocuri de noroc, subiectul a recunoscut că a făcut depozite pentru aceste jocuri în timpul orelor de lucru de cel puțin 128 de ori. De asemenea, acesta a recunoscut că nu este etic faptul că a jucat în timpul orelor de lucru. Comisia observă că pierderea mizelor și a banilor în timpul orelor de muncă poate ridica semne de întrebare cu privire la capacitatea judecătorului de a gândi lucid și de a lua decizii corecte.

Subiectul a motivat că nu a făcut publică practicarea jocurilor de noroc și că acest fapt nu era cunoscut nici persoanelor apropiate. În acest sens, Comisia observă că subiectul a declarat câștigurile la loterie în declarațiile sale anuale depuse la ANI pentru anii 2019, 2021 și 2022. Declarațiile de avere ale judecătorilor sunt documente publice, disponibile oricărei persoane interesate.

Prin urmare, deși subiectul ar fi putut încerca să își desfășoare activitatea de jocuri de noroc într-un mod discret, având în vedere statutul său de judecător și faptul că avea obligația de a-și declara public câștigurile obținute la jocurile de noroc, precum și de a coopera cu orice autorități competente care pot verifica activitatea sa financiară, nu era rezonabil ca subiectul să se aștepte că practicarea jocurilor de noroc nu va ajunge vreodată în atenția publicului.

De asemenea, trebuie remarcat faptul că subiectul a continuat să facă plăți pentru jocurile de noroc chiar și după ce a candidat pentru postul de judecător la CSJ. În timpul procedurii de evaluare, subiectul și-a exprimat de mai multe ori regretul că a practicat jocuri de noroc și a menționat că a încetat să mai joace. Cu toate acestea, conform datelor furnizate de „NGM Company”, subiectul a continuat

să facă plăți până în septembrie 2023. Acesta și-a depus candidatura pentru funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție în mai 2023.

Din perspectiva unui observator obiectiv s-ar putea crea percepția că subiectul este o persoană iresponsabilă din punct de vedere financiar, care ar fi putut avea datorii în virtutea pierderii de bani în urma practicării jocurilor de noroc. Această percepție lasă loc de vulnerabilități. În condițiile în care, prin acțiunile sale, un judecător creează o astfel de percepție despre sine și în consecință afectează în mod negativ încrederea în justiție, aceste acțiuni pot fi considerate o încălcare gravă a normelor de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Prin urmare, Comisia are dubii serioase determinate de faptul că, practicând jocurile de noroc, subiectul a încălcat grav normele de etică și conduită profesională a judecătorilor, fapt care este contrar criteriilor de integritate etică stabilite de articolul 11 alin. (2) din Legea nr. 65/2023.

### **Necomunicarea conflictelor de interese în procesele examinate cu participarea a doi avocați**

Potrivit datelor obținute de la Poliția de Frontieră, în perioada 2018-2022, subiectul a trecut frontiera de stat de mai multe ori împreună cu doi avocați, G.O. și S.S. Ambii sunt avocați la același Birou Asociat de Avocați.

a) La 23 septembrie 2018, la ora 4 dimineața, subiectul a trecut frontiera spre Ucraina ca pasager al vehiculului lui G.O., BMW 520D XDRIVE. Au revenit în țară în aceeași zi, trecând frontiera aproape de miezul nopții;

b) La 16 iunie 2019, subiectul a trecut frontiera spre Ucraina cu automobilul său, Opel Astra, împreună cu S.S. și A.A., judecător la Judecătoria Briceni. La 23 iunie 2019, subiectul a trecut frontiera pe sensul de intrare în țară împreună cu aceleași persoane;

c) La 11 octombrie 2019, subiectul a trecut frontiera spre Ucraina ca pasager al vehiculului lui G.O., BMW 520D XDRIVE. Au revenit în țară la 13 octombrie 2019;

d) La 1 ianuarie 2020, subiectul a trecut frontiera cu automobilul său, Opel Astra, în direcția Ucrainei. La 10 ianuarie 2020, subiectul a trecut frontiera pe sensul de intrare în țară împreună cu S.S.

e) La 1 ianuarie 2021, subiectul a trecut frontiera spre Ucraina cu automobilul său, Ford Mondeo, împreună cu G.O. și o persoană pe nume V.C. La 10 ianuarie, subiectul a trecut frontiera pe sensul de intrare în țară, fiind însoțit doar de S.S.

Analizând datele din Sistemul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), Comisia a identificat 24 de cazuri în care subiectul a examinat dosare cu

participarea avocaților G.O. și/sau S.S. Dosarele vizau fondul litigiilor și au fost examinate, în perioada 2018-2022, de complete formate din trei judecători, din care făcea parte și subiectul. Comisia și-a orientat analiza asupra deciziilor care soluționează fondul cauzelor.

Din cele 24 de cazuri, în 10 decizii, apelurile depuse de G.O. și S.S. au fost admise în totalitate sau parțial, inclusiv în câteva cazuri care implicau sume considerabile. De exemplu, la 28 mai 2020, în dosarul nr. 2a-63/20, un complet din care făcea parte subiectul a anulat decizia primei instanțe și a emis o nouă hotărâre prin care a fost admisă o acțiune depusă de clientul lui G.O, cu un obiect în valoare de 10.678.609 MDL.

Comisia i-a cerut subiectului să clarifice scopul fiecăreia dintre călătoriile identificate împreună cu S.S. și G.O., să prezinte dovezi pentru declarațiile sale și să explice natura relației sale cu avocații.

Subiectul a răspuns că S.S. și G.O. erau cunoștințe, dar nu au mai contactat în ultimii doi ani. Acesta a făcut o descriere succintă a fiecărei călătorii (fără a prezenta documente confirmative) și anume:

a. În ceea ce privește călătoria din 23 septembrie 2018, subiectul a declarat că aflate că G.O. intenționa să călătorească în Ucraina și l-a întrebat dacă îl poate duce la rudele sale din Cernăuți. Potrivit subiectului, acesta nu cunoștea care era scopul vizitei lui G.O. în Ucraina, deoarece nu l-a întrebat. La întoarcerea în Republica Moldova au călătorit împreună.

b. În ceea ce privește călătoria din 16-23 iunie 2019, subiectul a susținut că a mers în vacanță la Truscovet, Ucraina. El spune că S.S. și A.A. i-au cerut să meargă cu el până la Bukovel, unde au rămas. Pe 23 iunie, a trecut pe la Bukovel și i-a dus înapoi în Moldova.

c. În ceea ce privește călătoria din 11 octombrie 2019, subiectul a susținut că aflate că G.O. intenționa să plece pentru câteva zile în Ucraina din motive personale. Subiectul a decis să aibă o vacanță de două zile. A mers cu G.O. la Bukovel, unde a rămas în timp ce G.O. și-a continuat călătoria în altă parte. S-au întors împreună în Republica Moldova.

d. Subiectul a declarat că, în perioada 1-10 ianuarie 2020, a plecat în vacanță la Saian, Ucraina. El a declarat că a convenit cu S.S. înainte de călătorie că la întoarcerea în Moldova, la 10 ianuarie 2020, o va lua cu el ca pasager din Bukovel, unde era cazată.

e. Subiectul a declarat că, în perioada 1-10 ianuarie 2021, a fost în vacanță în Ucraina și că i-a transportat pe G.O. și pe prietenul său V.C. la Bukovel și că a călătorit mai departe la Saian. Subiectul a menționat că, înainte de 10 ianuarie, a

fost contactat de S.S. care l-a rugat să o ia din Bukovel în Republica Moldova. El a acceptat și s-au întors împreună.

În răspunsurile sale, subiectul a recunoscut că a examinat cauzele cu participarea avocaților S.S. și G.O. El a declarat că nu s-a abținut, menționând că „hotărârile în cauzele date au fost luate conform legii, dar nu din alte considerente care ar pune la dubii imparțialitatea mea, fiind examinate cauzele în complet de trei judecători”. El a motivat că în aceste cazuri nu au fost depuse cereri de recuzare. Subiectul a prezentat nouă decizii emise în cazurile pe care le-a examinat cu participarea acestor avocați. În special, subiectul a prezentat cazuri în care apelurile depuse de S.S. și G.O. au fost respinse. Doar o singură decizie prezentată de subiect oferă o soluție favorabilă lui G.O., iar în celelalte opt, apelurile acestora au fost respinse.

În cadrul unei alte runde de întrebări, Comisia i-a prezentat subiectului un tabel cu 24 de cauze examinate de acesta, în care au participat avocații S.S. și G.O. Subiectul a fost întrebat, între altele, dacă s-a abținut de la examinarea acestor cauze și dacă vreuna dintre părțile din aceste cauze a solicitat recuzarea sa din motivul relației sale cu avocații S.S. și G.O.

Subiectul a răspuns că nu s-a abținut în niciuna dintre cauze. În opinia sa, acest fapt nu era necesar, deoarece a dat dovadă de imparțialitate și obiectivitate în fiecare caz. El a adăugat că aceste cazuri au fost examinate de un complet format din trei judecători, iar deciziile emise nu au fost influențate de prejudecăți. El a spus că s-a ghidat întotdeauna de lege și că nu s-a gândit vreodată că ar putea fi „judecătorul de buzunar” al cuiva. De asemenea, a declarat că niciuna dintre părțile implicate în aceste cauze nu l-a recuzat și nu știe dacă vreuna dintre părți/participanți știa despre relația sa cu avocații S.S. și G.O. În ceea ce privește relația cu aceștia, subiectul a menționat că nu erau prieteni sau rude și că nu erau legați de vreo obligație. În perioada relevantă, ei erau doar cunoștințe care discutau din când în când.

Referitor la faptul că nu a prezentat toate deciziile emise în cauzele în care au fost implicați acești avocați, acesta a declarat că a prezentat doar deciziile pe care le are în baza sa de date personală, unde păstrează deciziile pe care le consideră necesare în activitatea sa de zi cu zi. De asemenea, a oferit o scurtă explicație pentru fiecare caz menționat în tabelul care i-a fost prezentat, contestând faptul că anumite cazuri au fost soluționate în favoarea avocaților G.O. și S.S.

În cadrul audierii, subiectul a confirmat explicațiile sale menționate mai sus. El a adăugat că i-a întâlnit pe cei doi avocați la un seminar în 2018-2019. El a menționat că mergea în aceste vacanțe „pentru a fi singur și pentru a se odihni”.

Subiectul a mai declarat că a identificat 31 de cazuri examinate de el cu implicarea acestor doi avocați. Toate cauzele care aveau ca obiect recursuri au fost respinse, iar din cele 21 de cauze examinate pe fond în apel, în 10 cazuri au fost admise apelurile acestor avocați (opt în parte și două în totalitate). În opinia sa, din cele 31 de cazuri, avocații au avut succes în doar două cazuri. În ceea ce privește dosarul cu o valoare de 10.678.609 MDL, el a menționat că o altă soluție nu putea fi luată în acest caz.

Subiectul a declarat că nu a considerat necesar să se abțină de la examinarea cauzelor, deoarece a fost corect în toate cazurile și că Codul de procedură civilă și Codul de etică nu prevăd motive de abținere pentru aceste circumstanțe. De asemenea, acesta a notat că: „faptul că, de un an și jumătate sau doi, ei [avocații] nu mai vorbesc cu mine ar putea să se datoreze faptului că am admis doar două apeluri din 31. Poate că ei [avocații] s-au gândit la altceva, dar asta nu mai este problema mea. Dacă cineva nu mai vrea să vorbească, bine, nici nu-mi trebuie”.

Conform articolului 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui. Potrivit articolului 52 alineatul (1) din același Cod, dacă există temeiurile specificate la articolele 50 și 51, judecătorul este obligat să se abțină de la judecarea cauzei.

Potrivit articolului 4 alin. (1) lit. a) din Legea 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, constituie o abatere disciplinară: „nerespectarea intenționată sau din neglijență gravă a îndatoririi de a se abține atunci când judecătorul știe sau trebuia să știe că există una dintre circumstanțele prevăzute de lege pentru abținerea sa [...]”

Potrivit art. 15 alin. (1) lit. a) și d) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorilor, judecătorii sunt obligați să fie imparțiali și să se abțină de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor.

Conform art. 4 alin. (4) și (5) din Codul de etică: „(4) Judecătorul se va abține de la luarea deciziilor, atunci când interesele sale, ale persoanelor înrudite prin sânge, adopție, afinitate, sau ale altor persoane care au legături apropiate cu familia sa, ar putea influența corectitudinea deciziilor.”, „(5) Relațiile de familie și sociale ale judecătorului nu trebuie să influențeze hotărârile judecătorești pe care le adoptă în exercitarea atribuțiilor profesionale”.

În conformitate cu Comentariul Codului de etică: „În cazul în care va descoperi un conflict de interese, sarcina lui constă în dezvăluirea acestui fapt

părților corespunzătoare, întreprinzând toate acțiunile necesare pentru a elimina conflictul de interese și/sau a se abține de la judecarea cauzei respective.”

Conform jurisprudenței CtEDO, existența dubiilor de imparțialitate trebuie să fie determinate pe baza: (1) unui test subiectiv, în cadrul căruia trebuie să se țină cont de convingerile personale și de comportamentul unui judecător, și anume dacă judecătorul avea o prejudecată sau părtinire personală într-o anumită cauză; și, de asemenea, pe baza (2) unui test obiectiv, adică prin verificarea faptului dacă tribunalul în sine și, printre alte aspecte, componența sa, au oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa. Nu există o distincție consolidată între imparțialitatea subiectivă și cea obiectivă, deoarece comportamentul unui judecător poate nu numai să suscite îndoieli obiective cu privire la imparțialitate din punctul de vedere al observatorului obiectiv (test obiectiv), ci poate, de asemenea, să atingă problema convingerilor sale personale (test subiectiv) (*Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalia [GC]*, 6 noiembrie 2018, § 145).

De asemenea, CtEDO a reținut că: „Chiar și aparențele pot avea o anumită importanță, iar justiția nu trebuie doar să fie făcută, ci și să se vadă că este făcută. Judecătorii ar trebui să respecte atât standardele testului subiectiv, cât și ale celui obiectiv de imparțialitate. Aparența de părtinire în cadrul testului obiectiv trebuie evaluată potrivit standardului observatorului obiectiv. O prietenie între un judecător și orice membru al publicului implicat într-o cauză sau o relație apropiată a unui judecător cu orice membru al publicului implicat într-o cauză ar putea da naștere unei temeri rezonabile de părtinire. Standardele de mai sus servesc la promovarea încrederii pe care instanțele într-o societate democratică trebuie să o inspire publicului (*Castillo Algar v. Spania*, 28 octombrie 1998, § 45)”.

Conform principiilor de la Bangalore, punctele 2.5. și 4.3. „Judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial.” și respectiv: „Judecătorul, în relațiile sale personale cu alți profesioniști ai dreptului care își desfășoară activitatea în mod regulat în instanța sa, va evita situațiile care ar putea da naștere, în mod rezonabil, suspiciunilor de sau care ar putea crea aparența de favorizare sau părtinire.”

Comentariul oficial al Principiilor de la Bangalore explică la pct. 90 lit. b) că, în funcție de împrejurări, se poate considera că există o percepție rezonabilă de subiectivism dacă judecătorul cunoaște îndeaproape pe oricare dintre persoanele

implicate în cauză, mai ales dacă credibilitatea persoanei respective poate avea o importanță semnificativă în soluționarea cauzei.

Conform pct. 113 din același Comentariu: „Judecătorul trebuie să fie sensibil în ceea ce privește evitarea contactelor care pot da naștere la speculații privind existența unei relații speciale cu cineva pe care judecătorul ar putea fi tentat să îl avantajeze cumva. De exemplu, judecătorul trebuie de obicei să evite să fie transportat de către polițiști sau avocați, iar dacă folosește mijloacele de transport în comun, trebuie să evite să se așeze lângă o parte la proces sau lângă un martor.”

Potrivit pct. 120 din Comentariu: „Dacă are relații de ordin social cu un avocat care apare în mod frecvent în fața sa în instanță, judecătorul se expune la un pericol și e nevoie de un proces de echilibrare. Pe de o parte, judecătorul nu ar trebui descurajat să aibă relații sociale sau extrajudiciare. Pe de altă parte, există o problemă evidentă a aparenței de subiectivism și favoritism atunci când un prieten sau asociat apare în fața judecătorului în instanță. Judecătorul este cel căruia îi aparține decizia finală cu privire la întrebarea dacă relația sa cu un avocat este excesiv de apropiată sau personală, sau dacă s-a creat această aparență. Judecătorul este cel care trage linia de demarcație. Testul ce trebuie aplicat pentru a găsi echilibrul este reprezentat de răspunsul la întrebarea dacă relația de ordin social interferează cu îndeplinirea responsabilităților judiciare, și dacă un observator neutru, complet informat despre natura relației de ordin social, ar putea să aibă în mod rezonabil îndoieli referitor la modul în care va fi înfăptuită justiția. Judecătorul trebuie să mai țină cont și de pericolul crescut de a afla fără intenție informații extrajudiciare privind o cauză pe care o judecă sau în care ar putea fi implicat ulterior. Ar fi deci mai înțelept ca judecătorul să evite să aibă contacte repetate cu un avocat care apare în instanță într-un caz particular, dacă aceasta ar putea da naștere la percepția rezonabilă că judecătorul și avocatul au o relație personală apropiată.”

Revenind la circumstanțele de fapt ale cauzei în discuție, Comisia a stabilit că, în perioada 2018-2021, subiectul a trecut frontiera de cinci ori cu G.O. și de patru ori cu S.S. De asemenea, Comisia a identificat cel puțin 24 de cazuri examinate între 2018-2022 de către subiect pe fond (în cadrul unui complet al instanței de apel) cu implicarea unuia sau altuia dintre acești doi avocați (22 dintre decizii au fost emise după prima lor călătorie).

Întrebarea cheie pe care Comisia o examinează este dacă au existat circumstanțe care pun la îndoială obiectivitatea și imparțialitatea subiectului atunci când a examinat cazurile în care au fost implicați avocații G.O. și S.S.

Unul dintre principalele argumente prezentate de subiect în această privință a fost că, atunci când au călătorit în străinătate, el și avocații au călătorit întotdeauna în destinații diferite, fapt care ar presupune că erau simple cunoștințe. Comisia observă că, atunci când i s-a solicitat, subiectul nu a prezentat nicio dovadă că el și G.O. și S.S. au călătorit în destinații diferite. În orice caz, faptul că au călătorit sau nu spre destinații diferite nu influențează concluzia că acesta a călătorit în mod repetat peste hotare în compania unor avocați care erau implicați în cauze aflate pe rol.

Comentariul privind Principiile Bangalore citat mai sus menționează că judecătorii ar trebui să evite situațiile care pot oferi oportunități pentru comunicări ex parte cu privire la cazurile în curs de soluționare sau care pot ridica îngrijorări cu privire la aparențele de părtinire. Comentariul notează în mod particular că un judecător trebuie de obicei să evite să fie transportat de avocați.

Prin urmare, chiar dacă Comisia acceptă argumentul că subiectul și avocații respectivi nu au călătorit spre aceeași destinație, timpul petrecut pe parcursul mai multor călătorii peste hotare implică un grad considerabil de comunicare extrajudiciară între un judecător și avocații care pledează în mod regulat în fața sa. Numărul de călătorii, durata acestora, coordonarea necesară pentru efectuarea lor și faptul că au fost efectuate în vehicule private ar pune sub semnul întrebării obiectivitatea și imparțialitatea subiectului, atunci când sunt luate în considerare de un observator rezonabil.

De asemenea, afirmația subiectului că el și avocații nu comunică în ultimii ani nu este relevantă pentru a stabili dacă a avut loc un conflict de interese la examinarea cazurilor cu implicarea lor între 2018-2022.

Comisia observă că interacțiunea profesională cu avocații nu s-a limitat la câteva cazuri. Comisia reiterează că a identificat cel puțin 24 de cazuri cu implicarea acestor avocați (22 după ce au călătorit împreună) examinate pe fond de subiect. Subiectul a identificat 31 de astfel de cazuri, inclusiv care aveau ca obiect recursuri pe chestiuni de drept. Comisia a stabilit că în cel puțin 10 cazuri, cererile depuse de G.O. și S.S. au fost admise în totalitate sau parțial, inclusiv un caz de 10.678.609 MDL. Subiectul susține că doar în două cazuri cererile au fost admise în totalitate. Acest argument induce în eroare. Dacă un avocat, de exemplu, solicită anularea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de instanța de apel, dar instanța de apel casează hotărârea primei instanțe și o trimite la rejudecare, această soluție este considerată ca fiind o cerere admisă parțial (în timp ce solicitarea de bază și cea mai importantă a avocatului este admisă).

Rezultatele acestor cazuri trebuie avute în vedere, dar nu determină faptul dacă subiectul ar fi trebuit să se abțină. Aspectul crucial este dacă un observator obiectiv ar putea concluziona că relația subiectului cu cei doi avocați ar ridica dubii referitoare la obiectivitatea și imparțialitatea sa.

În aceste circumstanțe, Comisia concluzionează că are dubii serioase cu privire la respectarea de către subiect a criteriilor etice, determinate de faptul că acesta a admis conflicte de interese atunci când a examinat cazurile în care au fost implicați avocații G.O. și S.S. Deși subiectul neagă acest fapt, acesta ar fi trebuit să cunoască că, potrivit articolelor 50 alin. (1) lit. e) și 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă și 4 alin. (1) lit. a) din Legea 178 /2014, că, în circumstanțele identificate, legea îi impunea să se abțină sau, de minimis, să dezvăluie potențialul conflict de interese în procedurile în care erau implicați acești avocați și să lase problema clarificării acestei chestiuni în mâinile unui alt judecător. Omisiunea subiectului de a-și lua abținere de la examinarea acestor cauze a constituit o încălcare a principiului imparțialității, ceea ce, la rândul său, subminează încrederea publicului în justiție.

În consecință, în baza informațiilor obținute și a celor prezentate de subiect, Comisia a propus ca dl Andrian Ciobanu să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriile stabilite la articolul 11 alin. (2) lit. a) și b) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023.

Comisia a identificat trei motive distincte de neconformitate cu criteriile prevăzute la articolul 11 din Legea 65/2023. Potrivit articolului 16 din Legea 65/2023, se consideră că un subiect nu a promovat evaluarea dacă se constată existența unuia sau mai multor motive de neconformitate. Comisia ar fi emis propunerea de nepromovare pe baza oricăruia dintre motivele identificate.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii notează că evaluarea dl Andrian Ciobanu, candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție a fost desfășurată de către Comisia de evaluare externă cu respectarea procedurii prevăzute.

Totodată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că Raportul de evaluare, în partea referitoare la necorespunderea subiectului cu criteriile de integritate financiară fost aprobat de membrii comisiei în unanimitate, iar în partea referitoare la necorespunderea cu criteriile de integritate etică, cu majoritate de voturi. Raportul a fost semnat conform prevederilor art. 8 alin. (2) din Legea nr. 65/2023.

Fiind analizate în ansamblu aspectele menționate, precum și argumentele judecătorului expuse în opinia scrisă dar și susținute în ședință, Plenul Consiliului

concluzionează asupra soluției finale de nepromovare a evaluării externe de către Andrian Ciobanu, conform criteriilor de integritate etică și financiară, stabilite de art. 11 alin. (2), lit. a) și alin. (3), lit. a) din Legea nr. 65/2023.

Plenul Consiliului observă că de fapt în opinia sa scrisă judecătorul Andrian Ciobanu aduce aceleași argumente pe care le-a prezentat și în fața Comisiei de evaluare.

La capitolul venituri, cheltuieli și în special obiecțiile referitoare la calculele legate de jocurile de noroc, explicațiile subiectului pot fi rezumate după cum urmează: (1) subiectul nu a cheltuit sumele de bani indicate ca depozite pe contul de jocuri de noroc, deoarece a reinvestit întotdeauna banii pe care i-a retras din contul de jocuri de noroc, ceea ce înseamnă că a cheltuit pe jocuri de noroc doar 150.000 MDL; (2) suma retrasă de +149.072 MDL trebuie adăugată de mai multe ori pentru a echilibra sumele cheltuite pe depozite; (3) suma cheltuită de - 484.660 MDL reprezintă rulajul sumelor depuse care include retragerile din contul de joc.

Aici Plenul Consiliului, preia argumentele Comisiei de evaluare expuse în Raportul prezentat și anume că, în primul rând, trebuie remarcat faptul că subiectul confundă în explicația sa câștigurile și pierderile sale cumulate, care sunt distincte de retragerile și depozitele din contul de joc. Până când banii nu sunt depuși sau retrași din contul de jocuri de noroc, nu se poate stabili un flux financiar care ar afecta în vreun fel stilul de viață al subiectului. Sumele din contul de jocuri de noroc pot fluctua în funcție de câștiguri sau pierderi, în timp ce banii retrași și depuși în contul de jocuri de noroc reprezintă sume fixe. Fiecare sumă retrasă sau depusă în contul de jocuri de noroc poate fi urmărită și este menționată o singură dată ca venit sau cheltuială.

Mai mult, exemplul matematic oferit de subiect presupune că depozitele sale coincid cu sumele pe care le-a retras din câștiguri. În acest context, subiectul susține că a cheltuit pe depozite la jocurile de noroc (150.000 MDL) doar ceea ce a fost retras din contul de joc (149.072 MDL).

Totuși, explicația subiectului nu corespunde cu datele furnizate de „NGM Company” SRL. La dosar sunt informații detaliate care indică fiecare sumă retrasă și depozitată separat, care poate fi urmărită după data și ora operațiunii.

a) În perioada cuprinsă între 13 martie 2021 și prima dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la data de 2 aprilie 2021, el a efectuat 13 depuneri la în valoare de -66.850 MDL. Ultimul depozit de jocuri de noroc efectuat la 2 aprilie 2021 a avut loc la ora 05:58. La 2 aprilie 2021, la ora 11:01, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +44.000 MDL;

b) În perioada cuprinsă între 3 aprilie 2021 și următoarea dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la 29 aprilie 2021, subiectul a mai făcut încă 10 depuneri în valoare de -47.960 MDL. Ultimul depozit în acest interval de timp a fost efectuat la 26 aprilie 2021. La data de 29 aprilie 2021, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +11.440 MDL;

c) În perioada cuprinsă între 30 aprilie 2021 și până la următoarea dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la 11 mai 2021, subiectul a mai făcut încă șase depuneri la jocuri de noroc în valoare de -12.800 MDL. Ultimul depozit din acest interval de timp a fost efectuat la 8 mai 2021. La 11 mai 2021, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +15.312 MDL;

d) În perioada cuprinsă între 12 mai 2021 și până la următoarea dată când subiectul a retras bani din contul de jocuri de noroc, la 15 octombrie 2021, subiectul a efectuat 52 de depuneri la jocuri de noroc în valoare de -151.910 MDL. Ultimul depozit în acest interval de timp a fost efectuat la 15 octombrie 2021, la ora 12:36. La 15 octombrie 2021, la ora 16:43, subiectul a retras din contul de jocuri de noroc suma netă de +13.200 MDL.

Prezentând aceste patru perioade cu titlu de exemplu, se constată că subiectul a început să joace în anul 2021 prin depunerea sumei de -66.850 MDL, apoi a retras suma de +44.000 MDL; a depus suma de -47.960 MDL, apoi a retras suma de +11,440 MDL; a depus suma de -12,800 MDL, apoi a retras suma de +15,312 MD; a depus suma de -151,910 MDL și apoi a retras suma de +13,200 MDL.

Depozitul inițial de -66.850 MDL nu putea fi acoperit de câștigurile din jocurile de noroc, deoarece această sumă precedă prima retragere. Mai mult, în timp ce retragerile și depozitele au fost aproape egale până la 11 mai 2021, ulterior situația s-a schimbat. Suma de +15.312 MDL retrasă la 11 mai 2021 nu ar fi putut acoperi următoarele depozite de jocuri de noroc de -151.910 MDL efectuate înainte de următoarea retragere, care a avut loc la 15 octombrie 2021. O analiză comprehensivă, perioadă cu perioadă, a depozitelor efectuate între retrageri demonstrează același lucru. Subiectul a cheltuit mai mult pe depozite decât a obținut din retrageri.

Prin urmare, explicația subiectului cu privire la cheltuielile sale pentru jocurile de noroc nu are o bază factuală și nu are sens din punct de vedere matematic. Din motivele menționate mai sus, argumentul subiectului conform căruia sumele depuse reprezintă o „sumă de rulaj” și că sumele retrase ar trebui să fie avute în vedere de mai multe ori pentru a acoperi depozitele sale de jocuri de noroc trebuie să fie respins.

Prin urmare, ca efect al calculării soldului pentru anii în discuție, veniturile din jocurile de noroc sunt deja considerate ca o potențială sursă de cheltuieli pentru jocuri de noroc. Prin urmare, trebuie respinsă obiecția subiectului în această privință și menținute în calculele efectuate, datele prezentate de „NGM Company” SRL.

Legat de celelalte dubii care conduc la nepromovare și anume respingerea generală a calculelor CCP și includerea sprijinului financiar din partea socrilor și a fostei sale soții, Aspecte de etică referitoare la implicarea în jocuri de noroc a subiectului, Necomunicarea conflictelor de interese în procesele examinate cu participarea a doi avocați, Plenul Consiliului la fel preia motivarea expusă de Comisie și constată că și aceste dubii sunt serioase și conduc la nepromovare, iar argumentele subiectului evaluării nu pot fi reținute.

În conformitate art. 17 din Legea nr. 65/2023, în termen de 30 de zile din momentul recepționării Raportului și a copiei în formă electronică a dosarului de evaluare, Consiliul Superior al Magistraturii adoptă o hotărâre motivată asupra Raportului Comisiei de evaluare. Hotărârea motivată se publică în ziua adoptării.

În corespundere cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor prezenți.

Conform art.2 alin.(2) lit. b) al Legii nr.65/2023 evaluarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție este efectuată în baza principiului echității procedurii de evaluare, ceea ce presupune că procedura de evaluare trebuie să fie echitabilă în raport cu toți subiecții.

Potrivit art. 18 alin. (1) din Legea nr. 65/2023, prin derogare de la prevederile Codului administrativ, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la art.17 alin. (4) poate fi contestată de către candidatul vizat sau de către Comisia de evaluare la Curtea Supremă de Justiție în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii motivate a Consiliului Superior al Magistraturii. Depunerea contestației suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

Reieșind din raționamentele sus-menționate, în rezultatul exprimării votului de membrii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prezenți la ședință, cu 9 (nouă) voturi pro și 0 (zero) voturi împotriva, în conformitate cu art.4 și art.81 alin.(2), art.24 alin. (1) și art.25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art. 3 și art.17 din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, nr. 65/2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii,

## **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se acceptă Raportul cu privire la evaluarea externă a dlui Andrian Ciobanu, candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție și se constată nepromovarea evaluării.

2. Se eliberează din funcție judecătorul Curții de Apel Bălți, Andrian Ciobanu.

3 Hotărârea poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 5 zile de la comunicare. Depunerea contestației suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

4. Prezenta hotărâre se comunică judecătorului Andrian Ciobanu, Comisiei de evaluare și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

**Președintele ședinței Plenului  
Consiliului Superior al Magistraturii**

**Sergiu Caraman**